

Praha 28.6.2004

43

Činnost oboru gastroenterologie v roce 2003

Výchozím zdrojem dat pro tuto Aktuální informaci je roční statistický výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor gastroenterologie A (MZ) 1-01 za rok 2003, návratnost výkazů byla 99 %. Výkaz vyplňuje samostatně každé ambulantní gastroenterologické oddělení (pracoviště), včetně ambulantních částí nemocnic, ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele.

V roce 2003 se rozšířil počet zpravodajských jednotek (+5 %) to je třeba brát v úvahu při hodnocení dalších sledovaných ukazatelů (pracovníci, počty ošetření a počty pacientů). Na pracovištích gastroenterologie pracovalo celkem 256,27 lékařů a 395,91 středních zdravotnických pracovníků (přepočtený počet, včetně smluvních pracovníků), na jedno pracoviště stále připadá v průměru přibližně jeden lékař.

Pracovníci		2003	2002	Index v %
Počet lékařských úvazků na 1 pracoviště		1,1	1,0	110,0
Lékař	fyzické osoby přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci	442 256,27	426 241,72	103,8 106,0
SZP	fyzické osoby přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci	484 395,91	469 384,07	103,2 103,1

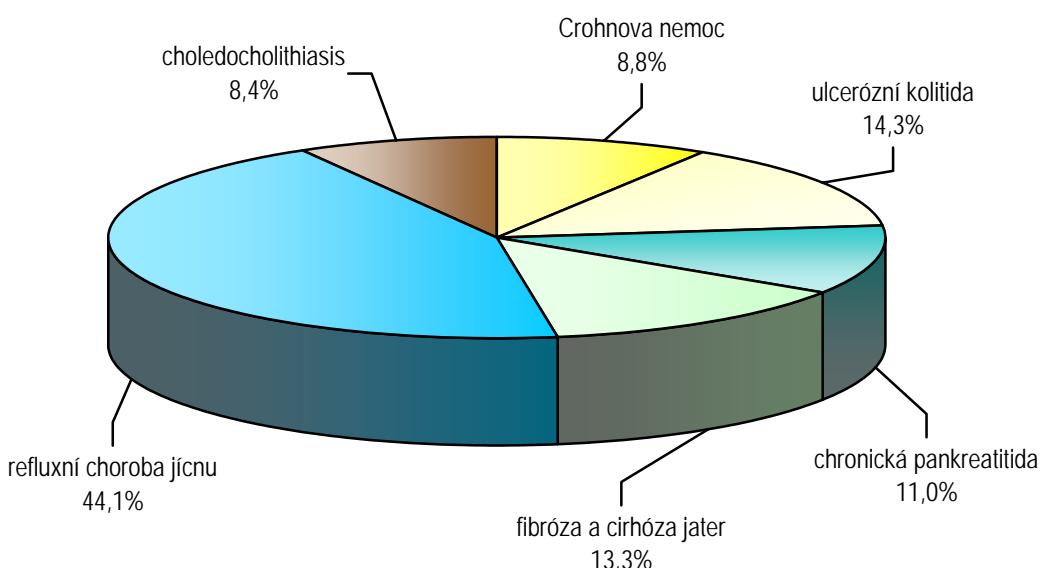
V průběhu roku bylo provedeno celkem 1 009 379 ambulantních ošetření - vyšetření, což představuje nárůst o 88 400 (9 %) ošetření proti roku 2002. Podobně jako v minulých letech v průměru na jednoho léčeného pacienta připadalo 2,3 ošetření - vyšetření ročně.

V roce 2003 se na ambulantních pracovištích gastroenterologie léčilo 446 222 pacientů, oproti roku 2002 byl zaznamenán nárůst o 30 433 pacientů (7 %). Jeden lékař poskytl v průměru péči 1 741 osobám. Proti předchozímu roku nedošlo k výrazné změně. Nárůsty absolutních hodnot zřejmě souvisí s vyšším počtem vyčleněných gastroenterologických pracovišť.

Počty ošetření - vyšetření a počty léčených pacientů		2003	2002	Index v %
Počet ošetření - vyšetření	celkem	1 009 379	924 979	109,1
	na 1000 obyvatel	98,9	90,7	109,1
	na 1 úvazek lékaře	3 939	3 827	102,9
na 1 léčeného pacienta		2,3	2,2	100,0
Počet léčených pacientů na 1000 obyvatel		43,7	40,8	107,3
Počet léčených pacientů na 1 úvazek lékaře		1 741	1 720	101,2
Počet léčených pacientů celkem		446 222	415 789	107,3

Z celkového počtu léčených pacientů (446 222) bylo 22 % dispenzarizováno pro tyto vybrané diagnózy: Crohnova nemoc, ulcerózní kolitida, chronická pankreatitida, fibróza a cirhóza jater, refluxní choroba jícnu a choledocholithiasis. Níže vložený graf ukazuje strukturu dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu.

Struktura dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu

V přístrojovém vybavení ambulantních oddělení (pracoviště) gastroenterologie nedošlo rovněž k větším změnám ve srovnání s minulými roky, na jedno oddělení (pracoviště) gastroenterologie připadlo v průměru 2,3 gastroduodenoskopů, 1,8 koloskopů a 1,1 rektoskopů. Přes 40 % gastroduodenoskopů bylo starších 8 let.

Počet přístrojů		2003	2002	Index v %
Celkem	gastroduodenoskop	570	537	106,1
	koloskop	452	399	113,3
	rekloskop	279	263	106,1

Následující tabulka uvádí pacienty dispenzarizované na ambulantních gastroenterologických odděleních (pracovišťích), přepočítané na 10 000 obyvatel příslušné věkové kategorie.

Rok	Pacienti podle věku a onemocnění							
	celkem	0 - 19 let	20 - 64 let	65 let a více	celkem	0 - 19 let	20 - 64 let	65 let a více
	Crohnova nemoc				ulcerózní kolitida			
2002	7,6	3,0	9,6	5,9	12,8	3,4	16,0	13,0
2003	8,5	3,5	10,7	6,4	13,9	3,4	17,3	14,3
	chronická pankreatitida				fibróza a cirhóza jater			
2002	10,1	0,8	12,6	13,4	11,2	0,5	13,9	16,2
2003	10,6	0,7	13,0	15,2	12,9	0,7	16,1	17,3
	refluxní choroba jícnu				choledocholithiasis			
2002	33,2	8,5	39,0	46,8	8,4	0,5	9,2	17,5
2003	42,7	10,1	50,6	57,8	8,2	0,7	8,5	18,4

U všech vyjmenovaných nemocí se největší podíl nemocných (70 % až 80 %) trvale vyskytuje ve věkové skupině 20 až 64 let. Každý pacient je započítán tolíkrát, pro kolik diagnóz byl sledován. Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, nemocnost obyvatelstva ve vztahu ke gastroenterologickým onemocněním se při porovnání s předchozím rokem téměř u všech sledovaných diagnóz a věkových skupin mírně zvýšila. U refluxní choroby jícnu byl nárůst výraznější - téměř o 10 %.

Vypracovala: Barbara Dadiková